NN 32/2018 (6.4.2018.), Pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova, Zaštita pri radu i smještaj posade

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

650

Na temelju članka 77. stavka 3. Pomorskog zakonika (»Narodne novine« br. 181/2004., 76/2007., 146/2008., 61/2011., 56/2013. i 26/2015.) ministar mora, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILA

ZA STATUTARNU CERTIFIKACIJU POMORSKIH BRODOVA, ZAŠTITA PRI RADU I SMJEŠTAJ POSADE

Članak 1.

1. Pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova, Zaštita pri radu i smještaj posade, propisuju zahtjeve u svezi sa zaštitom pri radu i smještaja posade na brodovima hrvatske državne pripadnosti te sadrže odredbe u skladu sa Standardom A3.1, A3.2 i A4.3, Konvencije o radu pomoraca (ILO 186), Međunarodne organizacije rada (ILO) i Pravilom 3-12, Poglavlja II-1, Konvencije SOLAS 74 i Kodeksom o razinama buke na brodovima usvojenog Rezolucijom MSC.337(91).

2. Sastavni dio ovih Pravila su prilozi:

a) Prilog I: »Općenito«

b) Prilog II: »Zahtjevi za sigurnost pri radu«

c) Prilog III: »Opći zahtjevi za prostorije nastambi«

d) Prilog IV: »Tehničke mjere zaštite i sustavi u nastambama«

e) Prilog V: »Zaštita od buke na brodovima bruto tonaže manje od 1600«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 2.

Ova Pravila stupaju na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Članak 3.

Stupanjem na snagu ovih Pravila prestaju važiti Pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova, Zaštita pri radu i smještaj posade objavljena u »Narodnim novinama« br. 54/2015.

Klasa: 011-01/18-01/36

Urbroj: 530-03-2-1-2-18-1

Zagreb, 21. ožujka 2018.

Ministar

Oleg Butković, v. r.

PRILOG I

OPĆENITO

1.1 OPĆI ZAHTJEVI

1.1.1 Svrha zahtjeva ovog dijela *Pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova* (Pravila) je da se predvide prikladne prostorije za smještaj i odmor za posadu broda i posebno osoblje koji žive i rade na brodu, u plovidbi i u luci, te da se osigura za svo osoblje sigurnost pri radu, zaštita zdravlja i sprječavanje nezgoda i ustanove mjere za sprječavanje i/ili smanjenje opasnosti od izlaganja prekomjernim štetnim razinama činitelja okružja na radnom mjestu, uključujući opasnosti od ozljeda ili bolesti koje se mogu pojaviti pri korištenju strojeva i opreme.

1.1.2 Dodatno udovoljavanju zahtjevima za prostorije nastambi, sigurnost pri radu, zaštitu zdravlja i sprječavanje nezgoda na brodu, navedenim u Odsjeku 2, 3 i 4 ovog dijela Pravila, svi brodovi (vidi 1.2) moraju udovoljavati zahtjevima drugih dijelova Pravila (vidi Pravila: *Dio 4. – Stabilitet; Dio 6. – Nadvođe; Dio 17. – Protupožarna zaštita; Dio 18. – Sredstva za spašavanje; Dio 19. – Teretni uređaj i naprave za dizanje i Dio 27. – Tankeri za kemikalije)* koji se odnose na opću sigurnost i zaštitu života na brodu, što je primjenjivo, i moraju imati Operativne *upute za zaštitu pri radu i zaštitu zdravlja.* Operativne *upute za zaštitu pri radu i zaštitu zdravlja* moraju biti u skladu s priručnikom ILO-a *Sprječavanje nezgoda na brodu u plovidbi i u luci (Accident prevention on board ship at sea and in port),* 1996 i moraju najmanje sadržavati upute za:
.1 opće uvjete sigurnosti i zdravlja;
.2 sigurni pristup na brod i sigurno kretanje po brodu;
.3 ulazak i rad u zatvorenim prostorijama, uključujući sustav »dopuštenja za rad«;
.4 korištenje radne i zaštitne odjeće i obuće i osobne zaštitne opreme;
.5 rad na otkrivenoj palubi, u strojarnici i u prostorijama za teret;
.6 rad s povećanom opasnosti od požara te s električnom strujom i opremom;
.7 posebne mjere sigurnosti na otkrivenoj palubi i ispod palube;
.8 prijevoz opasnog tereta i korištenje balasta;
.9 rad sa štetnim, opasnim i nadražujućim tvarima;
.10 rad na visini, izvan boka broda ili gdje postoji opasnost od pada;
.11 sigurnost u području nastambi i rad u kuhinji, smočnici i spremištima hrane;
.12 učinke buke i vibracije na radnom mjestu i u području nastambi;
.13 učinke činitelja okoline koji nisu navedeni u paragrafu .12, uključujući izuzetno niske i visoke temperature površina s kojima se može doći u dodir;
.14 nenadana događanja na brodu i korištenje opreme u nuždi; i
.15 opasnosti za sigurnost i zdravlje na posebnim tipovima brodova.
1.1.3 Odgovornost je zapovjednika broda i/ili osobe koju on odredi da čestim pregledima poslije osiguraju udovoljavanje propisanim i postignutim normama življenja, rada i sigurnosti na brodu, posebice u odnosu na:
.1 čistoću, prikladnost za stanovanje i održavanje u dobrom stanju prostorija nastambi;
.2 zalihe hrane i pitke/slatke vode;
.3 stanje svih spremišta i opreme za čuvanje hrane te čuvanje i dobavu pitke/slatke vode;
.4 stanje prostorija i opreme namijenjenih za pripremu i posluživanje jela;
.5 otklanjanje nesigurnih uvjeta rada i življenja i, po potrebi, stalno unapređenje sigurnosti na radu i zaštite zdravlja.
1.1.4 Rezultati svakog pregleda i svako otklanjanje neprimjerenih i nesigurnih uvjeta (vidi 1.1.3.1 do 1.1.3.5) moraju se zabilježiti i biti raspoloživi za uvid i ocjenu. Moguće nezgode na radu, ako se dogode, moraju se istražiti i prijaviti.
1.1.5 Jedan primjerak Konvencije o radu pomoraca, 2006 (MLC 2006), na engleskom jeziku ili radnom jeziku broda, mora se nalaziti na brodu i biti dostupan posadi broda i posebnom osoblju.
1.1.6 Brod mora imati uspostavljen postupak za nepristrano, djelotvorno i brzo postupanje s prigovorima članova posade broda i posebnog osoblja koji se odnose na kršenja zahtjeva MLC 2006, uključujući prigovore u vezi s kršenjem njihovih prava.

1.2 PRIMJENA

1.2.1 Zahtjevi ovog dijela *Pravila* primjenjuju se na nove brodove i tehničke plovne objekte (u daljnjem tekstu brodovi) ovisno o tipu, bruto tonaži, području plovidbe, trajanju putovanja i/ili razdobljima rada te broju osoba na brodu, kako može biti navedeno drugdje.
Ovaj dio *Pravila* primjenjuje se na javne brodove u opsegu kako je usuglašeno između vlasnika broda, *Ministarstva* i priznate organizacije (u daljnjem tekstu: *RO).*
O primjeni zahtjeva ovog dijela *Pravila* na postojeće brodove razmatra i odlučuje *RO* u svakom pojedinom slučaju posebno.
1.2.2 Zahtjevi ovog dijela *Pravila* primjenjuju se i na postojeće brodove, ako se na njima izvode značajnije rekonstrukcije i/ili prepravci, tj. na one dijelove strojeva, opreme i uređaja na kojima se te rekonstrukcije i/ili prepravci izvode, onoliko koliko *RO* to smatra razumnim i praktičnim.
1.2.3 Osim zahtjeva navedenih u 3.10, o primjeni zahtjeva Odsjeka 3 na putničke brodove bruto tonaže manje od 200 i područja plovidbe 5, te svih brodova područja plovidbe 6, 7 i 8, ovisno o namjeni, te ribarskih brodova ako drugdje nije drugačije rečeno, razmatra i odlučuje *RO* u svakom pojedinom slučaju posebno (vidi 3.1).

1.3 OBJAŠNJENJA IZRAZA I POJMOVA

1.3.1 Za objašnjenja izraza i pojmova koja se odnose na opće nazivlje Pravila vidi *Dio 1. – Opći propisi, Odjeljak 2, 1 Pravila.*
U ovom dijelu *Pravila* primjenjuju se izrazi i pojmovi kako je navedeno u 1.3.2 do 1.3.28.
1.3.2 *Stalno radno mjesto* – mjesto gdje članovi posade ili lučki radnici obavljaju svoje stalne službene obveze.
1.3.3 *Povremeno radno mjesto* – mjesto gdje članovi posade povremeno dolaze radi upravljanja, pregleda i održavanja uređaja i opreme.
1.3.4 *Jednosmjerni prolaz* – prolaz kojemu je širina dovoljna za prolaz samo jedne osobe, bez mogućnosti mimoilaženja.
1.3.5 *Dvosmjerni prolaz* – prolaz kojemu je širina dovoljna za mimoilaženje.
1.3.6 *Stubište* komunikacijsko sredstvo između različitih razina. Ima pune nogostupe (stube) pričvršćene na kosim bočnicama.
1.3.7 *Jednokrako stubište* – stubište koje po čitavoj svojoj duljini nema platformu.
1.3.8 *Dvokrako stubište* – stubište koje na duljini između dviju razina ima platformu.
1.3.9 *Ljestve* komunikacijsko sredstvo koje služi za okomito ili koso penjanje. Imaju nogostupe ili prečke (podnožnike) pričvršćene na bočnice, ili na stijenu uz koju se penje.
1.3.10 *Siz* komunikacijsko sredstvo između broda i obale. Ima prilagodljive stube ili odgovarajući nogostup koji služi za sve kutove nagiba u odnosu na horizontalu od 0° do 55°. Stalno je pričvršćen uz bok broda.
1.3.11 *Mostić* komunikacijsko sredstvo između obale i broda, ili između dvaju brodova. Ima ravni nogostup s popriječnim letvama protiv klizanja i služi za male nagibe.
1.3.12 *Tekući teret* – sirova nafta, njeni derivati i druge zapaljive tekućine koje mogu izazvati požar.

1.3.13 *Zapaljiva tekućina* – tekućina koja ima plamište do, uključno,
61 ^{O}C (pokus sa zatvorenom posudom).
1.3.14 *Pranje tankova* – postupak odstranjivanja taloga tereta ispiranjem parom, morem, vodom, kemikalijama ili samim teretom.
1.3.15 *Čišćenje tankova* – ručni ili mehanički postupak odstranjivanja taloga tereta koji je u tanku ostao nakon pranja.
1.3.16 *Otplinjavanje tankova* – postupak kojim se iz tankova odstranjuje inertni plin i plinovi i pare koji su ostali od tekućeg tereta.
1.3.17 *Dizalica u strojarnici i tunelu* – uređaj na motorni ili ručni pogon za dizanje, spuštanje i vodoravno prenošenje dijelova strojeva, smješten iznad porivnih i pomoćnih strojeva i uređaja.
1.3.18 *Radna izolacija* – izolacija potrebna za rad uređaja, koja osigurava osnovnu zaštitu od električnog udara.
1.3.19 *Dvostruka izolacija* – izolacija koja se primjenjuje kod električnih uređaja kojima su metalni dijelovi dostupni i koja se postavlja tako da se na radnu izolaciju stavi dopunska izolacija, koja, neovisno o djelovanju radne izolacije, štiti od električnog udara, ako se ošteti radna izolacija.
1.3.20 *Pojačana izolacija* – izolacija između dijelova koji su pod naponom i dostupnih metalnih dijelova. Jača je od radne izolacije po mehaničkim ili električkim svojstvima, a jednaka je dvostrukoj izolaciji.
1.3.21 *Nastambe* prostorije za smještaj i odmor za posadu i posebno osoblje, uključujući: spavaonice (kabine), društvene prostorije, sanitarne prostorije, domaćinske prostorije, zdravstvene prostorije, službene prostorije (uredi) i sl.
1.3.22 *Društvene prostorije* – blagovaonice, dnevni boravci, prostorije za rekreaciju i sl.
1.3.23 *Sanitarne prostorije* – nužnici, umivaonice/kupaonice, svlačionice i sl., zajedničke i osobne.
1.3.24 *Domaćinske prostorije* – kuhinje, smočnice, priručna spremišta namirnica (ostave) i sl.
1.3.25 *Zdravstvene prostorije* – prostorije koje služe za pružanje medicinske pomoći:
.1 bolnica – prostorija za boravak i liječenje bolesnika;
.2 ambulanta – prostorija za pregled bolesnika;
.3 ljekarna – prostorija ili ormarić za čuvanje ljekova.
1.3.26 *Naprave za dizanje* – dizalice, samarice, sohe, koloturje i sl., namijenjeni za brodsku službu, kao: podizanje i premještanje strojeva, uređaja, opreme, pričuvnih dijelova, ribarskih mreža i sl.
1.3.27 *Buka* svi zvukovi (čujne promjene tlaka zraka) izazvani radom brodskih strojeva, sustava i strukture koji, pri određenoj razini, mogu utjecati na oštećenje sluha ili mogu biti štetni za zdravlje ili na drugi način opasni (frekvencije u opsegu od 20 do 20.000 Hz). Za osnovne definicije o buci vidi ISO /TR 25417.
1.3.28 *Vibracije* svako titranje/podrhtavanje koje se prenosi na ljudsko tijelo preko krutih struktura i koje, pri određenoj razini, može biti štetno za zdravlje ili na drugi način opasno (frekvencije u opsegu od 1,0 – 80 Hz). Za osnovne definicije o vibracijama vidi ISO 2041.

1.4 OPSEG NADZORA I TEHNIČKA DOKUMENTACIJA

1.4.1 Opći zahtjevi koji se odnose na tehnički nadzor brodova tijekom gradnje te opseg tehničke dokumentacije koju se mora dostaviti *RO-u* na uvid i/ili odobrenje, što je primjenjivo, navedeni su u *Pravilima, Dio 1. – Opći propisi, Odjeljak 2, 1.*
1.4.2 Prije početka gradnje novog broda ili rekonstrukcije i/ili izmjene postojećeg broda, *RO-u* se moraju dostaviti na uvid odgovarajući nacrti i podaci koji se odnose na prostorije nastambi i sigurnost pri radu, zaštitu zdravlja i sprječavanje nezgoda radi provjere udovoljavanja primjenjivim zahtjevima (vidi 1.1.2).
Dostavljeni nacrti i podaci moraju uključivati, ali ne nužno biti ograničeni na sljedeće:
.1 nacrt općeg plana broda;
.2 detaljne nacrte i/ili podatke o položaju, razmještaju i opremi prostorija nastambi, upravljačkih postaja, prostorija za strojeve, prostorija za teret, radionica, sredstava za pristup, prolaza i radnih mjesta; i
.3 podatke o ventilaciji, grijanju i sustavu klimatizacije, izolaciji od buke i vibracija, zaštiti od električnog udara i radijacije, zaštiti zdravlja, opskrbi hranom i vodom, napravama za dizanje, osobnoj zaštitnoj opremi, natpisima i upozorenjima itd.
1.4.3 Tijekom gradnje ili rekonstrukcije i/ili izmjene broda, a prije početka službe, stvarno stanje broda za sve navedeno pod 1.4.2.1 do 1.4.2.3 mora biti provjereno i pregledano prema pregledanoj dokumentaciji (vidi 1.4.2).
1.4.4 Nadzoru *RO-a* tijekom proizvodnje podliježu:
.1 komunikacijska sredstva (mostići, sizovi itd.);
.2 naprave za dizanje (dizalice u strojarnici, dizalice za živežne namirnice itd.);
.3 izolacijski materijali i proizvodi; i
.4 ostali uređaji i oprema za koje *RO* nađe da je to potrebno.

PRILOG II

ZAHTJEVI ZA SIGURNOST PRI RADU

2.1 RADNA MJESTA

2.1.1 Radna mjesta i prilazi do tih mjesta te korištenje opreme i strojeva na brodu moraju biti zaštićeni i osigurani od svega što ugrožava zdravlje i život posade i posebnog osoblja, kao na primjer od klizanja, pada i opekotina, električnog udara, povreda od pokretnih dijelova strojeva, djelovanja atmosferilija, prekomjerne buke, štetnih vibracija, prekomjerne temperature te prejakog ili nedovoljnog propuha (vidi 4.1 do 4.10).
Također, mora se predvidjeti odgovarajući siguran pristup do opreme i uređaja radi pregleda, održavanja i popravaka, uključujući i uređaje koji se nalaze na visini i u skučenim prostorima.
2.1.2 Za rad u stojećem položaju na stalnim radnim mjestima slobodna visina mora iznositi najmanje 2030 mm, a na povremenim radnim mjestima najmanje 1850 mm. Na povremenim radnim mjestima gdje se rad obavlja kratkotrajno, slobodna visina ne smije biti manja od 1600 mm.
Osoblje na radnom mjestu ne smije se nalaziti tijekom duljeg razdoblja u opasnom i neudobnom položaju te ne smije biti izloženo prekomjernim naporima.

2.1.3 Oprema na stalnim radnim mjestima, kao u kormilarnici, upravljačkoj prostoriji strojeva ili radiopostaji i sl. mora biti raspoređena tako da je omogućeno nesmetano kretanje barem u rasponu ruku.
Sredstva i uređaji za upravljanje moraju se tako rasporediti da se njima može rukovati bez osobitog napora iz stava u kojem se rad obavlja.
Upravljanje mora biti tako izvedeno da nije moguće nehotimično uključivanje uređaja.
Na stalnim radnim mjestima gdje se rad pretežno obavlja stojeći, izuzev na zapovjedničkom mostu, preporučuje se predvidjeti mjesto za sjedenje, za odmor.
Na povremenim radnim mjestima mora se osigurati potrebno slobodno kretanje za obavljanje predviđenih radova.
Stijene i stropovi radnih prostorija moraju biti svijetle pastelne boje i u mat izvedbi.
2.1.4 Sredstva i uređaji za upravljanje strojevima, instrumenti za mjerenje i kontrolu, tankovi, poklopci, provlake, zaklopke, ventili, odušnici, sonde, ručna kola, poluge, uputnici, sklopke, prekidači itd., moraju biti jasno označeni natpisima koji upućuju na njihovu namjenu.
2.1.5 Sredstva i uređaji za upravljanje dizalicama i vitlima uređaja za rukovanje teretom, na brodovima u međunarodnoj plovidbi, moraju imati i natpise na hrvatskom i na engleskom jeziku.
2.1.6 Ventili, sklopke, prekidači, poluge, kola i sl., moraju imati i oznake otvorenog/zatvorenog položaja i/ili smjera otvaranja/zatvaranja.
2.1.7 Na svim cjevovodima mora biti oznaka namjene, u skladu s međunarodnim normama.
2.1.8 Opasna mjesta uz prolaze i radna mjesta, ako se ne mogu na odgovarajući način ograditi, moraju se posebno označiti. Na osobito opasnim mjestima moraju se, dodatno, postaviti i oznake koje pokazuju vrstu opasnosti.
2.1.9 Sve oznake, upute, natpisi i sl. moraju se postaviti na uočljivom mjestu, i moraju biti jasni i trajni.
2.1.10 Svi pokretni dijelovi strojeva i uređaja moraju se na odgovarajući način ograditi da se spriječi nehotimičan dodir i povreda osoblja.
Pokraj strojeva i uređaja na opasnim mjestima uz prolaze i radna mjesta moraju se postaviti zaštitne ograde i rukohvati radi zaštite osoblja od pada, slučajnog dodira i povreda.
2.1.11 Sve površine izložene slučajnom dodiru, koje se griju, moraju se zaštititi, ili izolirati tako da im temperatura ne bude viša od 60 ^{o}C, a na mjestima stalnog posluživanja ne viša od 45 ^{o}C.
Materijal za toplinsku izolaciju ne smije izlučivati štetne plinove/pare i neugodan miris.
2.1.12 Sva radna mjesta, sredstva i uređaji za upravljanje, kontrolni instrumenti i prilazi do njih moraju se osvijetliti tako da je moguće sigurno obavljanje radova, te jasno zapažanje sredstava i uređaja za upravljanje, oznaka i natpisa i podataka koje instrumenti pokazuju.
2.1.13 Sredstva i uređaji za upravljanje moraju se razvrstati prema funkcionalnoj osnovi i, ako je to potrebno, popratiti odgovarajućim shemama, a kontrolni instrumenti moraju se razvrstati ili postaviti na pločama u skladu s vrstama informacije koju daju.
2.1.14 U odnosu na vrstu službe i opasnosti kojima osoblje broda može biti izloženo na radnim mjestima, mora se predvidjeti odgovarajuća zaštitna radna odjeća i obuća, te druga zaštitna sredstva.

2.2 KOMUNIKACIJE I KOMUNIKACIJSKA SREDSTVA

2.2.1 Opći zahtjevi
2.2.1.1 Za siguran pristup na brod i silaz s broda, za pristup u prostorije broda i za prilaz do radnih mjesta, strojeva i uređaja, moraju se predvidjeti odgovarajuće komunikacijska sredstva i komunikacije.
Komunikacijska sredstva i komunikacije moraju biti dovoljno čvrsti i potpuno sigurni u svim normalnim uvjetima korištenja broda.
Komunikacijska sredstva koja nisu ugrađena moraju biti na odgovarajući način sigurno pričvršćena.
2.2.1.2 Komunikacijska sredstva i komunikacije moraju biti smješteni:
.1 na sigurnoj udaljenosti od sidrenog uređaja, uređaja za vez i tegalj te uređaja za rukovanje teretom; i
.2 usporedno s uzdužnicom broda i što je moguće bliže središnjici broda.
2.2.1.3 Površina poda ili palube u području komunikacija ne smije imati izdanke i prepreke koje mogu izazvati spoticanje, kao što su uške, ventili, čepovi, cijevi, kabeli, užad i sl. Ako je to nemoguće izbjeći, prepreke i izdanci se moraju na odgovarajući način premostiti i uočljivo označiti.
2.2.1.4 Površina komunikacija s nagibom mora biti trajne protuklizne izvedbe. Pod ili paluba u području komunikacija ne smiju imati nagib veći od 10° u odnosu na horizontalu.
2.2.1.5 Za pristup s niže na višu razinu komunikacije, kada je razlika u visini 380 mm i više, mora se predvidjeti odgovarajući nogostup ili ljestve s rukohvatom, odnosno stubište s ogradom, što je primjenjivo.
2.2.1.6 Komunikacije i komunikacijska sredstva kojima je čvrstoća ograničena, moraju imati natpis o dopuštenom opterećenju.
2.2.1.7 Površina poda i palube u području komunikacija mora biti čista, bez ostataka ulja i masti. Ako se očekuje povremeno zauljenje, u blizini se mora nalaziti sanduk s pijeskom i odgovarajući znak upozorenja.
2.2.1.8 Stepenice stubišta, nogostupi ljestvi i siza te poprečnice na mostiću moraju biti raspoređeni na jednakim razmacima.
2.2.1.9 Veličina i izvedba stepenica i nogostupa mora omogućiti udobno i sigurno kretanje po stubištu, ljestvama, sizu i mostiću.
2.2.1.10 Površina stepenica stubišta i nogostupa siza mora biti protuklizne izvedbe.
2.2.1.11 O zahtjevima za prilaz i sredstva prilaza do djelova i elemenata konstrukcije broda, koji se koriste tijekom pregleda broda vidi pravila *RO-a* (vidi *Pravila, Dio 3. – Oprema trupa, 8.6).*
2.2.2 Vrata, hodnici, prolazi i prilazi do radnih prostora i mjesta
2.2.2.1 Za pristup u unutrašnjost broda i brodske prostore, uključujući nastambe, upravljačke postaje, prostorije strojeva, prostorije za teret, osim skladišta tereta i tankova tereta, te druge slične prostorije za koje se zahtijeva redoviti pristup u normalnim uvjetima korištenja broda, moraju se predvidjeti vrata.
Svijetli otvor vrata za pristup u brodske prostore i prolaza koji vode do stalnih radnih mjesta mora imati širinu od najmanje 600 mm i visinu ne manju od 1980 mm (mjereno od poda/palube).
2.2.2.2 Na mjestima gdje zbog pogodnosti i/ili potrebe službe vrata moraju biti otvorena, mora se predvidjeti uređaj za pridržavanje u otvorenom položaju.
2.2.2.3 Osim za vrata kabina, otvaranje vrata svih prostorija, uključujući vanjska vrata, mora biti u smjeru napuštanja prostorije.
2.2.2.4 Za pražnice vrata visine 380 mm i više mora se predvidjeti nogostup i/ili platforma i rukohvat na obje strane pregrade. Nogostup dubine najmanje 180 mm mora biti, približno, na polovici visine pražnice i protezati se preko, ne manje od, 70% širine svijetlog otvora vrata.
2.2.2.5 Hodnici i prilazi u unutrašnjosti broda i na otkrivenoj palubi koji vode do stalnih radnih mjesta, moraju biti što ravniji, i bez oštrih rubova konstrukcije ili dijelova uređaja koji strše, smanjuju slobodnu širinu prolaza i mogu ozlijediti.
2.2.2.6 Slobodna visina hodnika i prilaza u unutrašnjosti broda do stalnih radnih mjesta mora iznositi najmanje 2030 mm.

Slobodna visina prilaza do povremenih radnih mjesta i mjesta za posluživanje uređaja mora iznositi najmanje 1980 mm.
2.2.2.7 Slobodna širina dvosmjernih hodnika mora iznositi najmanje 1200 mm, a jednosmjernih hodnika najmanje 900 mm.
Širina prilaza do stalnih radnih mjesta mora iznositi najmanje 800 mm, a do povremenih radnih mjesta najmanje 600 mm.
Širina prilaza do mjesta za posluživanje strojeva i uređaja ne smije biti manja od 600 mm.
2.2.2.8 O slobodnoj visini i širini hodnika u nastambama, prilaza do stalnih i povremenih radnih mjesta, te prilaza do mjesta za posluživanje strojeva i uređaja, na brodovima bruto tonaže manje od 200, razmatra i odlučuje *RO* u svakom pojedinom slučaju posebno.
2.2.2.9 Na otkrivenoj palubi, uzduž grotala skladišta tereta, na oba boka broda mora se osigurati prolaz od najmanje 600 mm širine, čak i ako se poklopci grotala odlažu na palubu.
Za prijelaz s boka na bok, na otkrivenoj palubi, mora se predvidjeti s pramčane ili krmene strane grotala skladišta tereta prolaz širine najmanje 600 mm, ili odgovarajući prijelaz preko poklopaca grotala.
2.2.2.10 Krajevi paluba i platformi na otkrivenoj palubi, gdje nije predviđena puna ograda, moraju imati rubnu traku visine najmanje 150 mm.
2.2.2.11 Slobodna visina prolaza na stubištu, mjerena okomito na površinu nogostupa, mora iznositi najmanje 2030 mm. O visini prolaza na stubištu, na brodovima bruto tonaže manje od 200 razmatra i odlučuje *RO* u svakom pojedinom slučaju posebno.
2.2.2.12 Stalna i povremena radna mjesta koja se nalaze na visini 500 mm i više iznad razine palube ili poda, moraju imati platformu s rubnom trakom i zaštitnom ogradom. Također, mora se predvidjeti i odgovarajući pristup na platformu.
2.2.2.13 Na teretnim brodovima, za zaštitu posade od mora i nevremena, mora se predvidjeti sigurna komunikacija između nadgrađa i palubnih kućica na otkrivenom dijelu palube nadvođa, te između tih prostora i prostora na pramčanom i krmenom kraju broda, koja može biti tunel ispod palube, prilazni most, trajni prolaz, sigurnosno uže, ili rukohvat. O vrsti, izvedbi i smještaju ove komunikacije, ovisno o veličini nadvođa i tipu broda razmatra i odlučuje *RO* u svakom pojedinom slučaju posebno (vidi *Pravila, Dio 6. – Nadvođe,* 3.3.2).
2.2.2.14 Ako se za pristup u prostorije na pramcu i krmi broda, umjesto prilaza na otkrivenoj palubi, predviđa tunel ispod palube, njegova slobodna visina mora biti najmanje 2,0 m, a širina ne manja od 750 mm. Pristupna vrata i mjesta prolaza kroz pregrade, okvirna rebra i sl. moraju imati slobodnu širinu ne manju od 600 mm.
Tunel mora imati odgovarajuću ventilaciju i rasvjetu, te rukohvate i ograde gdje je to potrebno.
2.2.2.15 Prilazni most mora biti postavljen na visini palube nadgrađa i što bliže središnjici broda, imati protukliznu površinu i slobodnu širinu od najmanje 600 mm, i zaštitnu ogradu na obje strane, visine ne manje od 1 m.
2.2.2.16 Trajni prolaz mora biti prikladno označen i smješten što bliže središnjici broda, ili mora biti na svakom boku broda, i imati slobodnu širinu od najmanje 600 mm i zaštitnu ogradu na obje strane.
2.2.3 Stubišta i prilazi stubištima
2.2.3.1 Na početku i kraju svakog stubišta mora se predvidjeti platforma za neometan pristup na i izlazak sa stubišta. U području platforme ne smiju se nalaziti nikakve prepreke, prolazi, vrata itd.
2.2.3.2 Duljina platforme stubišta na otkrivenoj palubi mora biti najmanje 600 mm, a širina ne manja od širine stubišta.
Unutrašnja stubišta moraju imati platformu kojoj duljina i širina nisu manje od širine stubišta.
Ako nije predviđena puna ograda, platforma stubišta na otkrivenoj palubi mora imati rubnu traku visine najmanje 150 mm, odnosno 70 mm u unutrašnjosti broda.
2.2.3.3 Stubište na otkrivenoj palubi mora biti udaljeno od boka broda najmanje 800 mm, osim ako je zaštićeno vanjskom oplatom broda, ili punom ogradom visine ne manje od 1,1 m.
2.2.3.4 O postavljanju zavojitih stubišta na brodovima razmatra i odlučuje *RO* u svakom pojedinom slučaju posebno.
2.2.3.5 Svijetla širina stubišta u nastambama, između bočnih proveza i/ili rukohvata, ne smije biti manja od 700 mm, kut nagiba u odnosu na horizontalu 50° ili manje, a dubina nogostupa ne manja od 260 mm.
Visina nogostupa ne smije biti manja od 180 mm i ne veća od 250 mm.
2.2.3.6 Širina stubišta u prostoriji strojeva mora iznositi najmanje 600 mm, kut nagiba u odnosu na horizontalu 60° ili manje, a dubina nogostupa ne manje od 180 mm.
Stubišta u prostoriji strojeva koja se rijetko koriste mogu imati nagib u odnosu na horizontalu do 70°. Njihova širina ne smije biti manja od 500 mm, a dubina nogostupa ne manja od 160 mm.
2.2.3.7 O širini i nagibu stubišta u nastambama i prostorijama strojeva na brodovima bruto tonaže manje od 200, razmatra i odlučuje *RO* u svakom pojedinom slučaju posebno.
2.2.3.8 Jednokrako stubište u nastambama ne smije biti dulje od 2,5 m, odnosno ne dulje od visine međupalublja, a u prostorijama strojeva ne dulje od 3 m, ili se mora predvidjeti platforma za odmor duljine i širine ne manje od širine stubišta za svaku navedenu duljinu ili dio te duljine.
2.2.3.9 Stubište mora biti ograđeno na obje strane sa stijenama, pražnicama i/ili zaštitnim ogradama visine ne manje od 1 m.
Rešetkasta ograda mora imati, najmanje, jednu prečnicu na pola visine.
2.2.3.10 Stijene i pražnice koje ograđuju stubište moraju imati rukohvat na svakoj strani na visini ne manje od 1 m iznad razine stepenica.
2.2.4 Ljestve i prilazi do ljestava

Opći zahtjevi

2.2.4.1 Ljestve se moraju nalaziti na lako dostupnom i uočljivom mjestu, a prilazni put do ljestava mora biti što ravniji.
2.2.4.2 Prilaz do ljestava i pristupnih grotala za ljestve mora biti širok najmanje 600 mm, i biti bez ikakvih prepreka.
2.2.4.3 Za pristup na ljestve mora se, u njihovom gornjem dijelu predvidjeti odgovarajući rukohvat, a gdje je to potrebno i nogostupi koji omogućuju siguran pristup na ljestve i silazak s ljestava.
2.2.4.4 Ljestve mogu biti okomite (kut nagiba ljestava u odnosu na horizontalu veći od 70°), ili kose (kut nagiba ljestava u odnosu na horizontalu do, uključujući, 70°). Kose ljestve se proporučuju, gdje je to izvedivo.
2.2.4.5 Nogostupi ljestava moraju biti jednako udaljeni na razmacima od, mjereno vertikalno, između 200 mm i 300 mm.
Širina nogostupa okomitih ljestava između bočnica mora biti najmanje 350 mm, a kosih ne manje od 400 mm. Kose ljestve moraju imati rukohvat na obje strane, a okomite ljestve gdje *RO* nađe da je to potrebno. Razmak između rukohvata mora iznositi 550 mm, mjereno vodoravno.
2.2.4.6 Na mjestima gdje se ljestve prekidaju, ili mijenjaju smjer ili nagib i sl., mora se predvidjeti odgovarajuća platforma s ogradom, za odmor.